

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:

34170 Gorica, Riva Piazzutta, 18 - Tel. 83-177

PODUREDNIŠTVO:

34135 Trst, Vico delle Rose, 7 - Tel. 414646

Letna naročnina, Italija . . . Lir 8.000

Letna inozemstvo . . . » 13.000

Letna inozemstvo, USA dol. 15

Poštno čekovni račun: štev. 24/12410

Leto XXX. - Štev. 2 (1485)

Gorica - četrtek, 12. januarja 1978 - Trst

Posamezna številka Lir 200

Kruh in svoboda

V preteklem tednu se je svet spominjal začetka praške pomladi. Pred desetimi leti se je namreč zgodilo, da so tiste dni v Pragi zamenjali tedanjega sekretarja češkoslovaške partije Novotnega z Aleksandrom Dubčekom. Kaj so hoteli češkoslovaški partijci? Enostavno kruh in svobodo. To se pravi pridobitve socialističnega reda, toda v svobodi, ali, kot so se oni takrat izražali, hoteli so socializem s človeškim obrazom.

Znano je, kako se je poskus končal: sovjetski tanki so v družbi s sovjetskimi sateliti pogazili praško pomlad. S tem so potrdili, da zanje velja: **ALI KRUH ALI SVOBODA**. Za leninistične partije sta ti dve osnovni zahtevi človekovi nezdružljivi.

ŠTEVILNI NAIVNEŽI

Vemo, da te dileme zapadni komunisti niso še rešili. Naša italijanska partija je po izjavah, ki jih vsebuje Berlinguerjevo pismo škofu Bettaziju, sicer zadržila, da hoče ohraniti demokratični pluralizem; to se pravi svobodo. Vendar ji le naivni ljudje to verujejo. Na žalost je treba šteti med take naivne ljudi tudi številne socialiste, republikance in tudi katoličane; med temi so nekateri škofje in še več je duhovnikov, redovnikov in v politiki angažiranih katoliških laikov.

Po vseh bridkih izkušnjah v zgodovini so v Italiji prav številni tisti, ki verujejo, da je PCI rešila dilemo med kruhom in svobodo. Tem slednjim je odgovoril predsednik italijanske partije poslanec Longo, ki je izjavil, da PCI je in ostane leninistična partija. Njemu so se pridružili tudi številni drugi partijski voditelji. Iz tega smemo sklepati da je v partiji sami neko nesoglasje v izjavah.

V bistvu pa je evrokomunizem in z njim demokratizacija italijanske partije samo pobožna želja naivnih Italijanov. Partija sama dobre ve, kaj je in kaj bo naredila, če pride na oblast. Kot leninistična partija bo ponovila z Breznevcom: Ali kruh ali svoboda. Izbrala bo kruh, to se pravi vpeljala bo diktaturo. To pomeni Longova izjava, da je PCI leninistična partija.

DIKTATURA NI NUJNA

Pri tem je treba opozoriti, da diktatura proletariata ni nujno povezana z marksizmom. Karel Marks je predložil svoje ideje o rešitvi socialnega vprašanja, ki morejo najti svojo rešitev tudi v okviru demokratičnih svoboščin. Saj se na Marksa sklicujejo tudi socialisti in socialni demokrati.

Kako se dajo rešiti pravice delavcev brez diktature, pričajo npr. angleški laburisti. Tudi oni so delavska stranka, pa niso niti najmanj zagovorniki kake diktature. Učiti se moremo tudi pri ameriških delavcih in ameriških sindikatih. Nihče ne bo upal trditi, da so angleški in ameriški delavci nazadnjaški, reakcionarji. Ali da nemška, švedska in druge socialistične in socialno demokratske stranke ne ščitijo delavca in njegovih pravic. Toda te stranke vedo, da je treba zagotoviti delavcu ne samo boljši kos kruha, temveč tudi svobodo. Tega pa ni hotel Lenin in nočejo leninistične partije. One vztrajajo v izbiri: Ali kruh ali svoboda, kakor da bi se to dvojce ne moglo združiti.

USODNA IZBIRA

Italijanska demokratična družba je danes pred usodno izbiro. Za oblast se borita dve stranki, Krščanska demokracija in italijanska komunistična partija. KD ima za geslo **LIBERTAS**, to je svoboda. Do sedaj je vsaj to rešila, četudi ni rešila drugih problemov italijanske družbe.

Namesto nje se za voditeljsko vlogo sedaj ponuja partija. Številni jo pri tem podpirajo, tudi znotraj Krščanske demokracije same. Vprašanje je, ali bo prišlo do usodnega koraka in bo partija prišla do vzvodov oblasti. K temu ji morejo učinkovito pomagati predvsem italijanski delavci, to je sindikati. Če se bodo ti izrekli za »novo« politiko, potem jo bomo imeli. Če pa bodo sindikati in z njimi ita-

lijanski delavci rajši izbrali demokratično svobodo, potem partija ne bo mogla do oblasti.

Po našem mnenju so namreč danes sindikati in z njimi delavci tisti, ki bodo odločali o nadaljnji usodi svobodne demokracije v Italiji. Če ljubijo svobodo, potem bodo izbrali geslo »kruh in svoboda«. To se pravi, da bodo izhod iz sedanje gospodarske in politične krize iskali z demokratičnimi sredstvi, kakor to delajo angleški, ameriški, švedski in nemški delavci.

Če pa jim svoboda ni pri srcu, bodo podprli italijansko partijo in s tem novo diktaturo v državi. Ta diktatura bo leninistična, bo delavska, bo imela morda kak drug pridevek, a v bistvu bo diktatura z vsemi lastnostmi sleherne diktature.

K. H.

Ljubljanska tv tudi na Koroško

V božični številki našega lista smo izrazili svoje začudenje, da jugoslovanska stran ne vključi tv-pretvornikov na Karavankah in s tem omogoči slovenskim rojakom na Koroškem spremljanje slovenskih tv-oddaj iz Ljubljane, ampak da čaka na privoljenje avstrijske strani, ki je po mednarodnih sporazumih potrebno za tv-pretvornike v obmejnem pasu. Da pa se Avstrija s svoje strani poživlja na mednarodne sporazume, ko gre za koroške rojake in zakaj bi se potem v Ljubljani ali v Beogradu morali ozirati nanjo, če je jasno, da skuša ta samo preprečiti slovenskim Korošcem gledanje slovenskega tv-sporeda.

Sedaj lahko z zadoščenjem zapišemo, da je tv-Ljubljana vključila pretvornik na Peči na Karavankah in sicer v ponedeljek 26. decembra. Pretvornik je postavljen v bližini tromeje in omogoča gledanje ljubljanskega tv-sporeda na območju Beljaka, Ziljske doline in Baškega jezera. Ker vidijo v Sloveniji spored avstrijske tv vse do Ljubljane in na Spodnjem Štajerskem, zakaj ne bi smeli tudi slovenski rojaki na Koroškem gledati ljubljanskega.

Da pa bi ga lahko vsi videli, mora priti čimprej do vključanja drugega pretvornika na Karavankah in sicer na Golici; zato, da bi se ljubljanska tv videla tudi na območju Celovca in Spodnjega Roža ter dela Podjune.

Zaenkrat nam še ni znano, če lahko pretvornik na Peči pošilja ljubljanski tv spored tudi rojakom v Kanalski dolini ali pa bi bilo potreba misliti na ustrezno napravo na kakem drugem kraju. Z italijanske strani so bila v ta namen že pred leti dana vsa soglasja.

Vključitev tv-pretvornika na Peči je vzdignila seveda žolčne komentarje v nemškem tisku v Celovcu. Celo deželni glavar Wagner je pritegnil in izjavil da gre za »avstrijski« kanal, na katerem omenjeni pretvornik oddaja. Toda v resnici je bil ta kanal na podlagi sporazumov v Stockholmu dodeljen Avstriji in Jugoslaviji.

Gre torej samo za dobro voljo, pa se obe strani lahko sporazumeta. In to bi bilo že davno, če se ne bi koroški nacionalisti bali, da se koroški Slovenci »poslovenčijo«?

Sedem sto tisoč podpisov

Za zakonski osnutek »Za zaščito življenja«, ki smo o njem pisali v zadnji številki, so nabrali že 700 tisoč podpisov. Podpisati morejo samo volilci, to je državljani stari nad 18 let.

Najvišji sodni zbor v Združenih državah Amerike je razsodil, da država ni dolžna plačevati bolniških stroškov ženskam za prostovoljne splave, dočim zakonski osnutek o splavu, ki je sedaj pred rimskim parlamentom, predvideva brezplačen abortus. Amerikanci, ki so bogatejši, so torej manj velikodušni kot hočejo biti Italijani. Zato mora v ZDA ženska, ki hoče splaviti, stroške sama pla-

Ob prekrasnem vremenu in na obletnico pogreba zadnjega koprškega škofa Bonifacija Da Ponte, ki je umrl leta 1809, je v nedeljo 8. januarja letos koprška škofija postala samostojna škofija in dr. Janez Jenko njen prvi škof.

Slovesnost, ki je trajala dve uri in se je izvršila v natrpano polni koprski stolnici, in koncelebracijo v slovenskem jeziku je vodil apostolski pronuncij v Beogradu nadškof M. Cecchini. Ob njem so bili: dr. J. Pogačnik, ljubljanski metropolit in nadškof, s svojim pomožnim škofom dr. S. Leničem, reški nadškof J. Pavlišić, ki je zastopal zagrebškega nadškofa in predsednika Jugoslovanske škofovske konference F. Kuharića, beograjski nadškof G. Bukatko, mariborski škof dr. M. Držeknik (ki se je opiral na dve palici) s svojim pomožnim škofom dr. V. Grmčičem, dr.

D. Nežić, poreško puljski škof, kateremu je po razmejitvi pripadel največji del tržaške škofije, in dr. Janez Jenko s številnimi duhovniki iz vseh krajev obširne koprške škofije.

Med njimi so bili gostje iz slovenskih škofij, predstavniki teološke fakultete v Ljubljani, tajnik JSK msgr. V. Milovan, gostje iz Trsta, Gorice, Beograda, Dunaja, Rima (msgr. S. Bavdaž ni prišel, ker so mu pri odhodu iz Rima pokradli osebne dokumente) in drugi. Zelo občutena je bila odsotnost italijanskih škofov iz Vidma, Gorice in Trsta, ki so se pa opravičili, ker so bili zadržani. Prisoten je bil italijanski generalni konzul v Kopru L. Labbruzzo.

SLOVESNOST V STOLNICI

Ko je sprevod škofov in duhovnikov iz škofovega doma prišel v stolnico k oltarju, je škofijski kancler msgr. V. Kobal prebral papeževi listini o ustanovitvi in razglasitvi nove škofije, njenih priključnih delih ter o pravnih posledicah samostojnosti koprške škofije in o imenovanju dr. Janeza Jenka za rezidencialnega koprškega škofa. Temu je sledilo ustoličenje novega škofa, ki sta ga opravila pronuncij in ljubljanski nadškof. Novega škofa so takoj pozdravili: koprski prošt

Po volitvah v Avstraliji

Vodja stranke laburistov (levo usmerjenih), Gough Whitlam, se je pregodaj širokoustil: »Na farmi predsednika Malcolma Fraserja že trepetajo ovce, ker se bo njih pastir kmalu vrnil domov.« Vendar ovčerejcu Fraserju, predsedniku vlade, ni bilo treba zapustiti njegove palače, saj je na volitvah krepko nadkrilil laburiste. Njegova liberalna stranka je prejela 46 odstotkov glasov, laburistična pa se je morala zadovoljiti z 42 odstotki.

Napovedi pred volitvami so dajale laburistom pet točk prednosti pred liberalci, vzroki: precejšnja brezposelnost. Vsaki 20 minut izgubi en avstralski delavec svoje mesto. Toda Avstralcji so dobro vedeli, da so to posledice laburistične vlade v letih med 1972 in 1975 in njenih socialističnih gospodarskih poskusov. In niti škandal v liberalnih vrstah — finančni minister Lynch je moral odstopiti zaradi špekulacij z nepremičninami — in podpora sindikatov niso pomagali laburistom do volilne zmage.

Odločilo je za liberalce dejstvo, da je predsedniku Fraserju uspelo v dveh letih zmanjšati inflacijo od 30 kot je bilo pod laburistično vlado, na pod 10 odstotkov. Večina Avstralcjev podpira njegovo name-

ro, da z izvozom avstralskega urana vzpostavi boljše gospodarske stike z EGS. Prejel pa je tudi zeleno luč za zakon, ki naj prepreči kaos v državi zaradi prevelikega števila stavk. (Stavke so npr. spravile v doslej najhujšo krizo gospodarstva Kanade).

Fraser je dosegel zmago tudi s svojo zunanjo politiko. Kapitulacijska politika prejšnje laburistične vlade nasproti sovjetskim težnjam je Avstralcje prestrašila. Celina že davno ni več odmaknjen otok srečnih. Sovjeti se pogajajo za pomorska oporišča z eksotičnimi kralji bližnjih otočij Samoa in Tonga. Sovjetska vojska mornarica operira vzdolž severne in vzhodne avstralske obale. Sedanja vlada je znova poslala v Singapur letalsko enoto Mirageov. In majhna, toda visoko učinkovita avstralska vojska se povezuje z Indonezijo in s Filipini. Predsednik Fraser terja zagotovitev varnosti v povezavi z bližnjimi azijskimi nekomunističnimi državami. Večina Avstralcjev mu je pritegnila.

Na listi liberalne stranke je bil znova izvoljen Slovenec, senator Milivoj Lajovic. Je prvi senator Avstralije iz vrst priseljencev.

Dan emigranta v Čedadu

Tudi letošnji »Dan emigranta« v Čedadu preteklo nedeljo 8. januarja ni po udeležbi nič zaostajal za tistimi iz zadnjih let. Računajo, da se ga je udeležilo okoli tisoč slovenskih rojakov iz beneških dolin in gorskih zaselkov.

Prvi del je obsegal govore, ki so jih podali dr. Ferruccio Clavara, prof. Viljem Černó in dr. Carlo Vespasiano. Dr. Clavara je sin beneških izseljencev, študije je dovršil v Belgiji, pred nekaj leti pa se je vrnil domov ter je danes član deželnega odbora za izseljenišvo. Zelo je poudaril potrebo nuditi beneškim Slovincem izdatno gospodarsko pomoč. Če bi se uresničila črka in duh ustave, bi bil rešen večji del gospodarske, predvsem pa moralne, kulturne in politične krize, ki vzenemirja italijansko družbo.

Prof. Viljem Černó je nato prebral osnutek listine o pravicah Slovencev v videmski pokrajini, ki je bila sestavljena na podlagi predlogov kulturnih društev in Zveze izseljencev iz Beneške Slovenije, dr. Carlo Vespasiano, ki je podpredsednik videmske pokrajinske uprave, pa je govoril o manjšinski konferenci, ki jo pripravlja pokrajinska uprava. Rezultati te konference naj bi služili rešitvi narodno-

stnega vprašanja od pomoči dežele in države.

Drugi del prireditve je obsegal nekaj pevskih točk, nastop rezijske folklorne skupine ter uprizoritev komedije »Zganjarji«, ki jo je v domačem dialektu napisal kot že prej »Beneško ojcet« in »Emigrant« Izidor Predan. V igri je nastopilo deset igralcev, skupaj s pevci in statisti pa jih je bilo nad trideset. Igro je režiral član SSG iz Trsta Adrijan Rustja.

■ V Gemoni so potresenci v soboto 7. januarja priredili mogočno protestno manifestacijo. Protestirali so zoper počasno birokracijo, ki je kriva, da še sedaj ni moč začeti z obnovitvenimi deli. Manifestante je podprl tudi videmski nadškof A. Battisti. V zvezi s protestno akcijo je dejal: »Kot človek in kristjan vas podpiram v vaših zahtevah: da država spoštuje finančne obveznosti, ki jih je sprejela vlada z zakoni; da se začnejo izvajati deželni zakoni o obnovi potresnega področja pred razpustom deželnega parlamenta v zvezi z novimi volitvami; da se ustanovi samostojna furlanska univerza v Vidmu, za katero je bilo zbranih 125.000 podpisov.«

msgr. Leopold Jurca, ki je vidno ginjen izrazil veselje ob tem dogodku (kdo bi bil bolj vesel kot on?) in voščila novemu škofu ter dva laika (slov. in ital.).

Slovesnost je spremljalo mogočno petje pevskega stolnega zbora, ki je izvedel v glavnem kompozicije Stefana Kovača, ki je bil več let vodja in dirigent stolnega zbora.

Mašna daritev sama ni imela kakšnih posebnosti. Berila, evangelij in prošnje vernikov smo slišali v obeh jezikih. Pri darovanju so verniki, deloma v narodnih nošah, prinesli škofu darove, ki naj bi bili nekak izraz raznoličnosti dežele, čez katero se sedaj razteza škofija in sicer: kruh, vino, sol, ribe in sir.

Daljšo homilijo je imel nadškof dr. Pogačnik, ki je orisal zgodovino koprške škofije, obrazložil vlogo škofije in škofa in izrazil voščila celotne slovenske Cerkve.

Ob koncu maše se je škof dr. Jenko kratko zahvalil vsem za udeležbo in čestitke ter povedal nekaj spodbudnih besed, iz katerih je izvenela zlasti želja, da bi se vsi medsebojno podpirali in si pomagali in tako podpirali tudi njegovo delo. V italijanščini se je zahvalil pronunciju in nagovoril italijanske vernike, naj ostanejo zvesti Cerkvi ter naj z besedo in življenjem krščansko vzgajajo svoje otroke.

SREČANJE OB POGRNJENI MIZI

Po slovesnosti v stolnici je bilo slavnostno kosilo v restavraciji Zusterina pri Kopru. Kosila so se poleg škofov in številnih duhovnikov udeležili tudi predstavniki civilnih oblasti in sicer: predsednik republiške komisije za odnose z verskimi skupnostmi Stane Kolman, član predsedništva SZDL SR Slovenije Tone Fajfer, predsednik občinske skupščine koprške občine Mario Abram, predsednik izvršnega sveta koprške občine Dario Valentič, predsednik izvršnega sveta novogoriške Jožko Mozetič in predsednik komisije za odnose z verskimi skupnostmi slovenskih obalnih občin Gustav Guzev ter italijanski konzul.

Kosilo je poteklo v prijateljskem vzdušju. Nastopili so razni govorniki, ki so vsi izrazili zadoščenje nad tem zgodovinskim dogodkom, obnovili svoje čestitke in voščila škofu in poudarili, da je vse to izraz dobrih medsebojnih odnosov.

Prvi je spregovoril škof Jenko, ki se je vsem zahvalil, tudi za pomoč (pronunciju in konzulu v italijanščini). Sledili so nagovori in voščila nadškofa Pogačnika, nadškofa Pavlišića, predsednika Kolmana, škofa Nežića, dekana teološke fakultete Perkota, nadškofa Bukatka, škofa Držeknika, župnika Komjanca, škofovega delegata Škerla in jezuitskega provinciala p. Sefa.

Iz teh govorov in pozdravov povzemam dve misli in želji, ki sta bili zelo jasno poudarjeni in sicer: naj bi koprška škofija dala zgled, kako mora Cerkev postopati z verniki druge narodnosti, ki je v manjšini, in naj se slovenski škofje resno zanimajo tudi za slovensko Cerkev v zamejstvu in naj ji pomagajo.

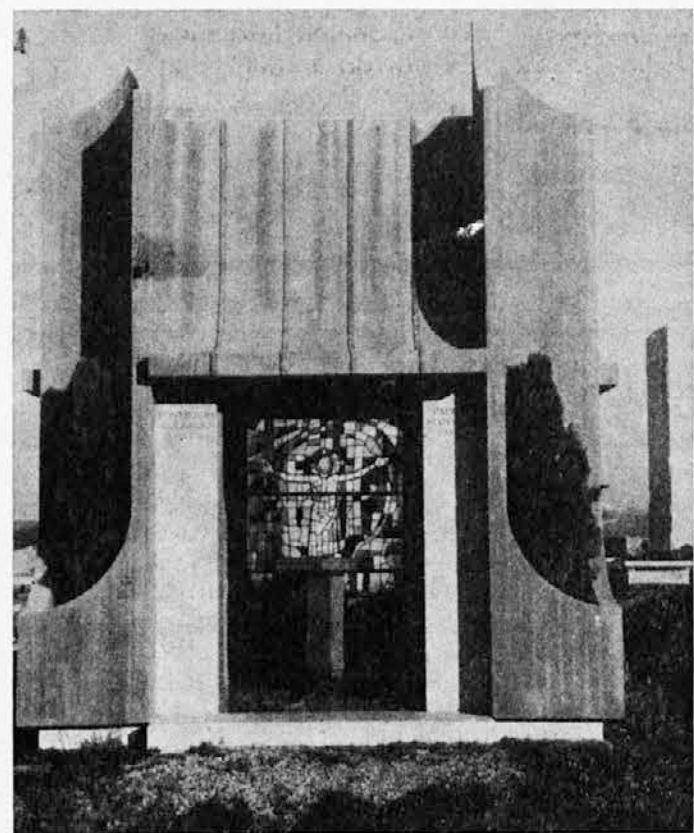
Predno je prišlo do ustanovitve koprške škofije, je preteklo precej primorskih solz in marsikateri križ se je upognil ali zlomil pod težo odgovornosti. Kako to, da se ni nihče spomnil msgr. Toroša in msgr. Kjudra?

Koprski škofiji in njenemu škofu želimo tudi mi obili božje milosti in po njej obilico dobrih sadov ter zdravo in bogato žetev!

Dr. Lojze Škerl

■ Severnoameriška vlada je vrnila Madžarski krono sv. Stefana, žezlo, jabolko in meč ter zlati plašč, ki jih je madžarska vojska pri umiku pred sovjetskimi armadami vzela s seboj in izročila Severnoamerikancem. Vrnjene predmete je v posebnem letalu pripeljala posebna delegacija iz ZDA, kateri je načeloval zunanji minister Cyrus Vance, z njim pa so bili senatorji, znanstveniki in druge ugledne ameriške osebnosti.

Slovenska grobnica v Rimu

Barvno steklo slovenske grobnice v Rimu, delo slovenskih umetnikov arhitekta Bitenca in slikarja S. Kregarja

Konec leta 1977 je prišlo v življenju Slovencev v Rimu do posebej važnega dogodka. V nedeljo 20. novembra je namreč slovenski metropolit, ljubljanski nadškof dr. Jože Pogačnik blagoslovil na pokopališču »Prima Porta« na robu Rima novo slovensko grobnico.

Prisotni so bili razen mariborskega pomožnega škofa dr. Grmicha vsi ostali slovenski škofje: mariborski dr. Držečnik, ki je prišel, kljub temu, da težko hodi zaradi bolezni v kolkih, novi slovenski rezidenčni koprski škof dr. Jenko, kateremu tudi s tega mesta iskreno čestitam, in pomožni ljubljanski škof dr. Lenič. Slovesnosti se je udeležila številna rimska slovenska skupnost, ki se je zgrnila okrog slovenskih škofov.

Na začetku slovesnosti je rektor Slovenika msgr. dr. Jezernik, ki je bil idejni zasnovalec grobnice, omenil, da je bila grobnica zgrajena v okviru Slovenika, zato ima tudi njegov napis; zgrajena je bila z denarjem, ki so ga zbrali od darovateljev in tistih, ki so kupili prostore v grobnici zase in za svoje drage. Vso skrb za finančno stran in za zgraditev grobnice je prevzel soprog Slovenke gospe Olge Mozetič, za Slovence v Rimu izredno zaslužni in poštvalni dr. Caccamo Rosario, ki se je ne samo dobro navadil slovensko, ampak tudi izredno lepo poje slovenske pesmi s svojim mehkim tenorskim glasom. Vedno pripravljen vsakemu rimskemu Slovincu pomagati, kolikor more, pa je povsem podoben našemu nepozabnemu Stanku Deklevi. Zasluga dr. Caccama je, da je bila ideja slovenske grobnice v Rimu tako naglo uresničena.

Slovenska grobnica v Rimu je poslednje delo pokojnih slovenskih umetnikov arhitekta Bitenca in slikarja Staneta Kregarja. Po njuni smrti je sodeloval pri uresničitvi tudi umetnik Jože Kregar. Pokojna umetnika sta že prej sodelovala s svojim umetniškim delom pri ureditvi Slovenika. V grobnici bo vklesano ime obeh v njun spomin, ime posvetitelja ljubljanskega nadškofa dr. Pogačnika in datum posvetitve, oziroma blagoslovitve. Dan pred blagoslovitvijo je umrla tudi Bitencova mati. Tako so prisotni tudi njo vključili v svoje molitve.

Barvna stekla grobnice je izdelala slova tvekdka Giuliani, ki je med drugimi napravila barvna stekla tudi v vatikanski Sikstinski kapeli. V sami kapelici grobnice je na razpolago za pokojne osem prostorov, pred njo pa je nadaljnjih 44 prostorov.

Bitenc si je zamislil grobnico v slovenskem stilu. Druge grobnice italijanskega izvora, ki so okoli, so iz travertina in vse pravokotnih in vodoravnih oblik. Slovenska grobnica pa je izraz alpske arhitekture, nakazuje psevdogotski stil dviganja v višavo; tudi štirje stebri, ki so izvotljeni, se dvigajo navzgor, s čemer je umetnik hotel poudariti — kakor je sam dejal — idejo krščanske vere: grob ni za kristjana poslednji dom; vera nam pove, da se po smrti dvignemo v višave večnega življenja.

Isto idejo najdemo v Kregarjevem barbnem oknu v kapelici grobnice, ki prikazuje vstalega Kristusa. Vstali Kristus je tudi za kristjana, ki je v grobu, zadnje, a gotovo jamstvo, da bo tudi on vstal v večno življenje. Arhitekt Bitenc je povzel idejo barvnega okna v grobnici po Kregarjevem barbnem oknu, ki ima v Sloveniji verjetno največje razsežnost, 80 m², in je v cerkvi v Kosezah.

Ljubljanski nadškof dr. Pogačnik je na

to blagoslovil grobnico. V liturgičnem obredu je prošil za očiščenje in blagoslov vseh, ki počivajo na tem pokopališču, Bog naj oživi njihova trupla, da bodo ob sodbi doživela radosti nebeškega življenja. »Očisti in pokropi me, Gospod, in bolj kot sneg bom bel!« Po blagoslovitvi kapelice in ostalih delov grobnice so vsi prisotni zapeli pesem: »K Tebi želim moj Bog«.

Sledila je sv. maša, ki jo je v kapelici grobnice daroval ljubljanski nadškof ob asistenci vseh ostalih škofov in kanclerja ljubljanske nadškofije msgr. Franca Vrhunca. Pri liturgičnih molitvah je nadškof poudaril krščansko resnico: Kristus je vstajenje in življenje in se spominjal tudi tistih, ki so zasnovali, zgradili in poslikali to kapelo in tistih, ki bodo počivali v tej grobnici. Kristus je za vse vstajenje in večno življenje. Nadškof je v pridigi dalje poudaril smisel praznika Kristusa Kralja, ki je bil tisti dan, kako Kristus kraljuje v naših dušah, poudaril Njegovo kraljestvo v Cerkvi in Njegovo onstransko kraljestvo v nebesih.

Ob sklenitvi slovesnosti je msgr. Jezernik izrekel zahvalo vsem, ki so sodelovali pri zgraditvi grobnice in vsem, ki so se udeležili njene blagoslovitve. Posebej se je zahvalil slovenskemu metropolitu, dr. Desideriu Caccamo in italijanskemu stavbeniku, ki je prevzel dela. Ob sončnem zatonu je bila slovesnost končana. Rimski Slovenci so pozdravili slovenske škofo in se vrnili na svoje domove. Slovenski škofje, ki so bili v Rimu ad limina, so odpotovali naslednji dan.

Zgodilo pa se je, kar je med blagoslovitvijo omenil msgr. Jezernik samo kot možnost. Teden dni kasneje smo položili v novo slovensko grobnico prvo krsto z zemskimi ostanke Slovenke gospe Kristančič Katarine por. Lazari. Kmalu pa bodo prenesli tja tudi zemске ostanke našega nepozabnega Stanka Dekleva. Naj oba mirno počivata v tujini na slovenski zemlji.

Roman Rus - Rim

Nekomu, ki napačno prevaja

V članku, ki ga je Bojan Brezigar napisal za Primorski dnevnik dne 31. decembra 1977, str. 17, piše tudi naslednje:

»Goriški katoliški tednik je v eni zadnjih številkih že drugič vzel »na piko« župnijsko glasilo »Ukve« in med drugim zapisal: »Morda bi kazalo napisati tudi kak originalen članek v nemščini, da bodo tako »Ukve« pristen izraz narodnega mozaika, ki vlada v Kanalski dolini in tudi v vasi Ukve.«

Ce bi ta stavek prevedli, recimo, v Gorico, bi veljalo napisati: »Morda bi kazalo napisati kdaj kak originalen članek tudi v italijanščini, da bo tako Katoliški glas pristen izraz narodnega mozaika, ki vlada na Goriškem.« Mar ni tako?»

Ne, g. Bojan Brezigar, ni tako, ker vi napačno »prevajate«. Ce bi Katoliški glas bil glasilo goriške nadškofije, ki je dvojezična, bi gotovo prinašal članke tudi v italijanščini, prav zato, ker je škofija dvojezična in ker vsi verniki imajo enake pravice. Toda KG ni glasilo goriške nadškofije, temveč je katoliško glasilo za Slovence v goriški in tržaški škofiji. Zato ni in ne bo prinašal člankov v italijanščini.

Drugače je z glasilom »Ukve«. Sami pra-

OD TEDNA DO TEDNA

■ Politično nasilje v Italiji zadobiva vedno večji obseg in že revolucionarne razsežnosti. V bližini Cassina so pripadniki »oboroženih proletarskih oddelkov« v sredo 4. januarja ubili šefa varnostne službe v tamošnji tovarni Fiat Carmina De Roso, laže pa ranili njegovega spremeljvalca Giuseppea Porto. Tri dni nato sta bila ustreljena v bližini sedeža stranke MSI-DN v rimski ulici A. Larenzia dva pripadnika te neofašistične stranke 20-letni Franco Biganzetti in 19-letni Francesco Ciavatta. Pričakovati je bilo, da bo skrajna desnica na te umore reagirala prav tako s silo, kar se je tudi zgodilo. V nedeljo 8. januarja je prišlo v Rimu do napadov na razne osebe in na sedeže levičarskih strank, več avtomobilov pa je bilo uničenih. Pri vsem tem je moč ugotoviti le eno: državna oblast je vedno bolj nemočna, strankarska vodstva pa brez poguma, da bi nasilje odločno obsodila.

■ V prvi polovici tega tedna se je mudil v Rimu na uradnem obisku izraelski zunanji minister Moshe Dayan. Sprejeli so ga predsednik republike Leone, predsednik vlade Andreotti in italijanski zunanji minister Forlani. Z njim se je razgovarjal o zadnjih Sadatovih in Beginovih pobudah za mir na Bližnjem vzhodu ter o dvostranskih odnosih. Izrael je v prvih devetih mesecih izvozil v Italijo raznega blaga za 48,9 milijard lir, uvozil pa za 116,6 milijard lir. V četrtek 12. januarja je Dayana sprejel tudi sv. oče Pavel VI. Je to tretji obisk kakega izraelskega državnika v Vatikanu.

■ Vojaška vlada, ki ji načeljuje general Avgust Pinochet, je v Čilu na oblasti že 52 mesecev. Gre za tipično južnoameriško vojaško diktaturo, ki je antikomunistično usmerjena, pa brez poslušna za demokracijo. Ves čas je kot pred leti vietnamska vojaška vlada predmet ostrih kritik s strani resničnih demokratov, še bolj pa levičarskih vlad in strank, ki vidijo in obsodijo diktaturo samo na desni, nikdar pa na levi, saj bi tako morali obsoditi same sebe. In general Pinochet je prišel na svojsko idejo: ko je lani decembra bila izglasovana na zasedanju OZN v New Yorku izjava zoper nedemokracijo njegovega režima (kdaj bodo take resolucije sprejele na račun sedanjega Vietnama, Kampučije, vzhodnih socialističnih držav?), je za 4. januar sklical ljudsko glasovanje, ki je bilo svoje vrste. Ob pomankanju volilnih seznamov so morali državljani zgolj z osebnimi izkaznicami odgovoriti z »da« ali »ne« na štiri vprašanja: ali je bil Čile z glasovanjem v OZN predmet »mednarodne agresije«; ali podpirajo državljani predsednika Pinocheta »v obrambi čilskega dostojanstva«; ali potrjujejo zakonitost njegove vlade in ali dajejo Pinochetovi vladni pooblastilo, da »suvereno vodi proces institucionalizacije države«. Za režim se je po poročanju notranjega ministra izreko 4.012.023 volivcev, proti 1.029.226, belih glasovnic pa je bilo 244.923. Težko je reči, ali je s tem res 75% volivcev podprlo režim. Ena je pa vendarle razlika med Pinochetovo diktaturo in »naprednimi demokracijami«. Pinochet je prejel »komaj« 75%, pri »naprednih demokracijah« pa glasuje za režim redno 99,8 do 99,9 odstotkov volivcev.

vite, da so »župnijsko glasilo«. V župniji pa živijo verniki treh jezikov. Zakaj pisati župnijsko glasilo samo za vernike dveh jezikov, prezirati pa vernike tretjega jezika? G. župnik Mario Gariup je napravil zelo pametno in hvalevredno delo, ko je začel izdajati župnijsko glasilo in začel pisati tudi v slovenščini, oz. predvsem v slovenščini. Ta je bila in je še zmeraj najbolj zapostavljena v Kanalski dolini. Zato naj ima prednost. Toda kakaj bi moralo glasilo Ukve popolnoma prezirati nemško govoreče vernike? Ali ne bi s tem pokazalo enako narodno nestrpnost kot Nemci? Vsi pa se borimo in se moramo boriti proti narodni nestrpnosti za mirno sožitje in enakopravnost med narodi. Tudi v Jugoslaviji so tega mnenja. Kako da Bojan Brezigar misli drugače? Zato bi res kazalo »napisati kdaj kak originalen članek tudi v nemščini«, da bodo »Ukve« pristen izraz narodne strpnosti in enakopravnosti, ki naj zavladata tudi v Kanalski dolini. V tem vidim občeveljavni pomen prizadevanja g. župnika M. Gariupa, ko se bori za pouk slovenščine v Ukvah in ko izdaja glasilo »Ukve«. V tem oziru zares zasluži podporo vseh poštenih ljudi.

K. Humar

Mesec za katoliški tisk

MESEČNIK »MLADIKA«

Izhaja že nad 20 let in v tem času je opravila v zamejstvu na Primorskem nenadomestljivo poslanstvo, s tem da je redno seznanjala slovenske ljudi z domačo prosveto in kulturo.

Zadnja božična številka nam za leto 1978 napoveduje objavo dnevnika zgledega duhovnika in pesnika Lada Piščanca iz Barkovelj, ki je postal med zadnjo vojno žrtev krivične partizanske obsodbe.

»Mladiko« je dolga leta urejeval rajni prof. Jože Peterlin, ki je posvetil vsa leta po zadnji vojni prosvetnemu delu med primorskimi rojaki v Italiji. Ze nekaj let pri naša ta mesečnik tudi pregled slovenske književnosti v zdomstvu in v zamejstvu izpod peresa prof. Martina Jevnikarja, edini sistematični pregled slovenskega knjižnega ustvarjanja zunaj domovine matice. In prav tako že več let sledimo satiričnemu pisanju »Čuka na obelisku«, ki nas spominja na nekdanjega »Čuka na palici« in ohranja tradicijo primorske satire, ki se je drugod morala umakniti pavilhovskemu monopolu.

Veliko prizorov je »Mladika« objavila in še objavlja iz življenja naših ljudi. Posvetila je posebno pozornost znanim kulturnim ustvarjalcem, spominskim zapisom zaslužnih ljudi, ki so nas na naši življenjski poti že zapustili, posvetila nadalje toliko slikovnega gradiva našim krajem, prireditvam in običajem, da bo imelo njeno prizadevanje trajen pomen.

Vsako leto izide v »Mladiki« najbolj pristno poročilo o »Dragi«, prireditvi, ki povezuje slovensko izobraženstvo iz matice, zamejstva in zdomstva; na tem srečanju se v svobodni razpravi kritično obdelajo teme in vprašanja iz slovenskega življenja doma in v svetu ter idejni nazori o slovenski bitnosti in samobitnosti.

V mesečniku so objavljene tudi številne pesni. Spadajo med najlepše primere sodobne slovenske izpovedi. Med pesniki, ki objavljajo, izstopajo imena Irene Zerjal ter Alberta Miklavca iz Trsta, do Milene Merlak na Dunaju in Vladimirja Kosa v Tokiu. Občasno so objavljeni tudi prispevki iz naše zgodovine, iz domače ljudske kulture ter zanimive novice.

Ker je pri nas »Mladika« edini slovenski mesečnik krščanskega nazora, jo pripočamo v podporo. Podpiramo jo tako, da jo naročimo, prispevamo v tiskovni sklad ali plačamo podporno naročnino. Še bolj je pa, da jo naročimo tudi znancem in prijateljem po svetu in poravnamo zanje enoletno naročnino. Naredimo to v mesecu katoliškega tiska!

UTRIP CERKVE

● 30. decembra 1977 se je končal na Dunaju »Avstrijski pastoralni tečaj 1977«, ki se ga je udeležilo več kot štiristo oseb. Večina udeležencev je bila iz nemško govorečega sveta, okoli 60 pastoralnih delavcev pa je bilo iz Jugoslavije, Madžarske, Češkoslovaške, Vzhodne Nemčije in Poljske. Zaključno predavanje je imel ljubljanski kanonik dr. Lojze Suštar. Govoril je o »Služenju v prenovljeni pastoral«.

● Tik pred božičem so imeli v Lyonu v Franciji počastitev lyonskih mučencev, ki so pred 1800 leti, t.j. leta 177 in 178 po Kr. umrli nasilne smrti za svoje versko prepričanje. Verniki so se zbrali v mestni športni dvorani, spominsko svečanost pa je vodil lyonski nadškof kardinal Renard. Udeležencev je bilo deset tisoč.

Iz Beneške Slovenije

»Beneški kolendar« za leto 1978

Slovenski duhovniki, povezani v skupini »DOM«, so tudi za leto 1978 izdali stenski kolendar. Na vsakem listu je en mesec. Poleg dnevnih najdemo misel za tisti mesec, ljudsko »modrost«, ljudske »parglihe«, ljudsko »gonalco« (uganko) in šalčivko »Jubezen« (ljubezen) med možam in ženom.

Objavljene so sledeče slike: ženar (januar) — Landarska jama z oltarjem, delo mojstrov Andreja in Jakoba iz Skofje Loke iz leta 1477; februar — cerkev sv. Antona Puščavnika iz leta 1444 v Gorenji Mjersi; marec — cerkev sv. Silvestra iz leta 1498 v Dolenji Mjersi, od zadnjega potresa močno poškodovana; obrii (april) — cerkev sv. Kvirina iz leta 1250 v Špetru ob Nadiži; maj — cerkev sv. Miklavža v Sarženti (Špeter) iz leta 1500; junij — cerkev sv. Luka v Lipi (Špeter) iz leta 1400; lujj (julij) — cerkev sv. Jerneja v Dol. Barnasu iz leta 1400, od potresa zelo poškodovana; vošt (avgust) — cerkev sv. Jakoba v Bjači iz leta 1500 (landarska fara); september — cerkev sv. Antona Puščavnika v Klenju (Špeter) iz druge polovice 1400; oktober — cerkev sv. Matije v Hostnahu (Lješa) iz začetka 1500; november — cerkev sv. Miklavža v Jagnjedu (Sentlenard) iz leta 1515; december — cerkev sv. Lucije in Kravarju iz konca 1400. Cena 500 lir.

Iz Slovenije

Sejem slovenske knjige

Na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani je bil sredi preteklega decembra odprt sejem slovenske knjige, na katerem so predstavili slovenskemu občinstvu kar okrog tri tisoč novih naslovov. Sodelovale so skoraj vse slovenske založbe, Cankarjeva, Državna in Mladinska knjiga iz Ljubljane, Obzorja iz Maribora, Lipa iz Kopra, Mohorjeva družba iz Celja, Pomurska založba iz Murske Sobote in druge manjše, poleg teh tudi Založništvo tržaškega tiska in Naša knjiga iz Cetovca.

Bil je to tretji sejem slovenske knjige. Gre za knjige, izdane v zadnjem času. Nekatere med njimi so zelo drage, razstavljajo pa tudi poceni ljudske knjige in žepne izdaje, dostopne tudi skromnejšemu kupcu.

Kljub laskavim poročilom o sejmu v slovenskem listu pa manjka kritičnih razčlenitev slovenskega knjigotrštva, ki je v krizi. Deloma televizija, deloma pa tudi neprimerne knjige, prevodi, moralno neprimerne izdaje, dela iz cenene fantazije (Däniken) ipd. so založbam odtujile slovensko množico. Na podeželju novih knjig danes skorajda ne kupujejo. Nekatere založbe zato zastale zaloge večkrat »poklonijo« zamejskim rojakom.

Manjšinski sestanek AICMDL

Med božičnimi prazniki je bil v furlanskem središču Casarsa sestanek organizacije za obrambo ogroženih jezikov in kultur (AICMDL). Srečanja so se udeležili furlanski, slovenski, okcitanski in valdostanski predstavniki ter zastopniki iz nekaterih dežel južne Italije. Na sestanku je tekla razprava o položaju etničnih skupnosti v Italiji s posebnim ozirom na poboje zakonodajne narave v korist narodnih manjšin. Stališče Slovenske skupnosti je prikazal deželni svetovalec Drago Štoka, ki je posebej obrazložil zakonski osnutek SSK za zaščito slovenske manjšine.

Kamenčki

Nasvet Borisu Pahorju

Ob koncu starega leta 28. decembra se je znova zgodilo, da pisatelj Boris Pahor ni mogel oz. ni smel čez »najbolj odprto mejo«. Zataknilo se je na bloku v Sežani, tam je obtičal s svojim avtomobilom. V upanju, da ne bo hud, mu dajem dobrohoten nasvet:

1. Spremeni naj priimek. Namesto Boris Pahor naj postane Boris Pacorini oz. Pecorini. Ljudi s takimi priimki ne ustavljajo na meji.

2. Zamenja naj poklic. Namesto da si s tinto maže prste, naj si s sajamimi počrni obraz in srajco, postane naj dimnikar. Črni ljudje imajo v Sežani prednost.

3. Kot dimnikar Boris Pacorini oz. Pecorini naj napiše nov intervju z Edvardom Kocbekom. V Zalivu naj ga objavi po pravici in resnici, namreč da ni res, da so kdaj v zgodovini pobili deset tisoč domobrancev, temveč je res, da so jih poslali le na letovanje v Trjulčičin grad nekje pod Snežnikom. Tam živijo srečni in veseli s Trjulčico, Snelguličico in palčki, pa še z Jankom in Metko.

Slovenci, ki radi verjamejo legendam in pripovedkam iz tistih časov, bodo še rajši verjeli to, posebno ker jim bo razbremenilo vest.

Ce to troje naredi, potem naj bo prepričan, da mu bo odprta cela slovenska meja od Jezerskega do št. Jerneja pri Miljah. Ko ga bo na oni strani srečala Snelguličica poljubila, naj še meni pošlje hvaležen pozdrav za dober nasvet.

(r+r)

Škofov vikar za naše vernike v Trstu

K pisanju so me spodbudile besede dr. Alojzija Škerla glede škofovega vikarja v Trstu v Katoliškem glasu dne 8. decembra: »Potrebovali bi moža izrednih sposobnosti, ki ga pa nimamo«. In dalje: »Kako bi si ta škof v Trstu preskrbel vsakdanji kruh? Kaj bi sploh delal...?« To je zapisal v odgovor na prošnjo slovenskih tržaških duhovnikov in nekaterih laikov za pomožnega škofa za slovenske vernike v Trstu. K temu bi rad povedal nekaj svojih misli.

Povsem jasno je, da je postavitev škofovskega vikarja za slovenske vernike popolnoma odvisno od novega tržaškega škofa. Samo on ga more postaviti in samo po njegovi pobudi bi Apostolski sedež dovolil, da se ta vikar posveti v škofa. V tem smo vsi soglasni. Prošnja je imela prav ta namen, da bi bil novi škofov vikar tudi posvečen v škofa. Različne pa imamo poglede v vlogi škofovega vikarja za dušno pastirstvo slovenskih vernikov na Tržaškem.

Najprej je jasno, da je zelo primerno, da imamo svojega škofovega vikarja, ker za take primere to predvideva drugi vati-kanski koncil. V koncilskem odloku je izrecno rečeno, da more biti tudi posvečen v škofa. Če to velja za ves svet, zakaj ne bi veljalo tudi za Trst? Škof in župniki, ki znajo malo ali nič slovensko, ne morejo dovolj poskrbeti za vse potrebe vernikov druge narodnosti. Položaj slovenskih vernikov je v mestu zelo težak. Raz-treseni so po vsem mestu, a komaj v tretjini župnijskih cerkva je služba božja v slovenskem jeziku. Če imajo svojo službo božjo, pa še nikakor ni rečeno, da je

škofa?

Niso potrebne za takega škofovega vikarja izredne sposobnosti, zadostujejo povprečne. Kar pa pričakujemo od njega, je to, da bo imel veliko ljubezen do naših ljudi, da se bo trudil in gnil za boljše pravno ureditev celotnega dušnega pastir-stva za Slovence na Tržaškem, da se bo vsega posvetil mladini in raznim skupi-nam odraslih. Za moderno dušno pastir-stvo je nujno, da se zbirajo in oblikujejo male skupnosti, občestva, kakor se to go-di drugod po svetu. Če ne bi storil nič drugega, kakor da bi spravil v življenje in delovanje male skupine, skupnosti kr-ščanskega življenja, je vredno, da se nek-dod postavijo za škofovega vikarja in tudi za škofovega vikarja-škofa.

Škofov vikar bo moral delati za edinost slovenskih duhovnikov na Tržaškem. Škofov vikar ne sme poznati preferenc. Vsa-kega duhovnika naj upošteva po njegovih zmožnostih. Vse mora spoštovati, vse skušati pritegniti, za kar so sposobni. Naj-večja napaka bi bila, če bi delal razlike med duhovniki. Potem je nujno, da se edinost podira, delovanje hromi in se po-vzročačo razprtije.

Škofovega vikarja si ne zamišljam, da vedno nastopa kot kak diktator. Kdor hoče druge pritegniti k sodelovanju, mora tudi upoštevati njihove predloge in želje. Škofov vikar naj bi se čutil, da je vsaj sodelovec vseh, če že ne »služabnik«, ka-kor priporoča Ustanovitelj naše vere. Naj ne daje preveč na razne naslove, na barve in simbole, kot so mitra in pasturale. Naj bi bil bolj skromen v svojih zahtevah, tudi materialnih. Vprašanje, kako se bo

V NEDELJO 15. JANUARJA OB 16. URI BO V NABREZINI v ekumenskem času

Revija božičnih pesmi

Nastopila bosta zbor

»FANTJE IZ POD GRMADE« in »DEKLISKI ZBOR« iz Devina

zadoščeno vsem njihovim potrebam in zahtevam.

Kaj naj dela ta škofov vikar? Predvsem se mora prizadevati, da bodo vsi sloven-ski verniki imeli dostop do svojih duhov-nikov. Slovenski duhovniki morajo dobiti župnijsko oblast, da bodo mogli priti do njih. Samo če imajo kakšno oblast, mo-rejo poskrbeti za mladino in vse stanove in sloje.

Škofov vikar naj bi bil v soglasju s škofom vodja delovanja in načrtovanja dušnega pastirstva za slovenske vernike. Področje končno ni tako veliko. Vseh je za eno dobro dekanijo. Za takega škofo-vega vikarja naj bi bile potrebne izredne sposobnosti? Ob taki trditvi bi jaz vprašal: Ali se za vse dekane zahtevajo iz-redne sposobnosti? Slišali smo tudi prej zatrjevati: Med slovenskimi duhovniki na Tržaškem nimamo nikogar sposobnega, da bi prevzel vodstvo kakšne slovenske žup-nije v Trstu. Če bi to bilo res, potem bi vseh 40 italijanskih župnikov v mestu da-leč presegalo sposobnosti slovenskih du-hovnikov na Tržaškem. Te trditve so zelo pretirane in neresnične, da ne rečem poni-ževalne, zaničevalne, žaljive. Tudi je pre-tirano trditi, da nimamo (na Tržaškem, Gorškem, v Italiji, npr. v Rimu, po Ev-ropi) nikogar, ki bi mogel prevzeti službo škofovega vikarja in bi bil posvečen v škofa. Ali smo res take reve, da ne bi premogli kandidata za takega malega

vzdrževal, je po mojem mnenju popolno-ma odveč. Če bo kaj delal in se trudil, mu ne bo manjkalo za življenje. Zakaj bi ne smel poučevati verouka po šolah, tudi če bi bil škof? Po misijonskih deželah so mnogi škofje prepustili vodstvo škofij domačinom in delajo zdaj po župnijah kot navadni duhovniki in župniki. Mislim, da je taka skromnost zelo primerna za naše čase. Škofov vikar naj bi prosil Boga, kakor priporoča sveto pismo: »Daj mi mo-drost... Tvoj služabnik sem in slaboten človek, ki živim le malo časa... Čeprav bi kdo veljal za popolnega, ne more nič ve-ljati, če nima tvoje modrosti« (Modr 9, 1-6).

Dr. Jože Prešeren

Slovenska gimnazija v Celovcu

Ravnatelj gimnazije dr. Zabltnik je stopil z letošnjim letom v pokoj. Na njegovo mesto je bil imenovan dr. Reginald Vos-pernik, profesor slovensčine in nemščine, ki tudi poučuje na isti gimnaziji. Doma je iz Podravelj v okolici Beljaka.

Na slovenski gimnaziji v Celovcu pou-čuje sedaj 30 profesorjev, vseh razredov je 20. Dijakov pa vseh skupaj 508.

Največ zaslug za ustanovitev te gimna-zije ima dr. Joško Tišler, dolgoletni pred-sednik NsK in prvi ravnatelj. Zato ga imenujejo »oče gimnazije«. Pod doseda-njim ravnateljem pa je gimnazija dobila leta 1975 (ustanovljena 1957) svoje lastno sodobno poslopje.

Silvin Sardenko je to lepo izrazil »Kdor živi prav želi, ta življenje za molitev in molitev za življenje naredi.«

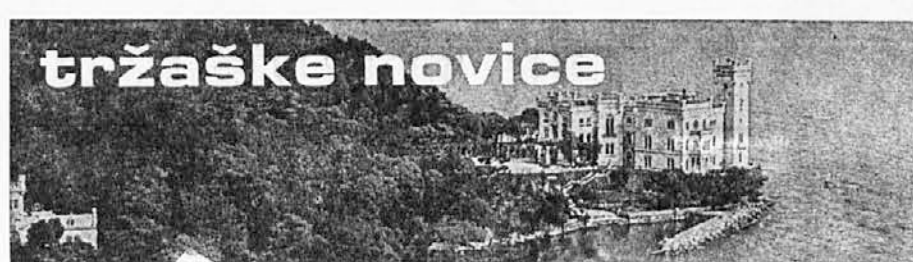
BOG POMAGA TUDI, KO GA NE PROSIMO

Nekaj resničnih primerov iz mojega živ-ljenja tudi to potrjuje. Zapisal sem jih na prošnjo mojih sobratov spomladi leta 1977.

1. Polkovnik dr. Matej Justin.

Bil sem mlad ravnatelj (1933) v salezi-janskem mladinskem domu na Kodelje-vem v Ljubljani, v katerem se je zbirala okoliška moška mladina ob prostem času. Težko smo shajali. Edini dohodki so bili darovi okoličanov in kar je ostalo čistega od kina Kodeljevo, ki smo ga upravljali. Večkrat smo bili v stiski za denar. Upra-viteljica konsumnega društva na Zaloški cesti je bila vedno pripravljena posoditi za par dni, kar smo potrebovali.

Tako sem neko popoldne leta 1935 napi-sal pismo, proseč jo dva tisoč dinarjev in poklical nekega fanta, naj nese pismo in prinese odgovor. Komaj je fant odšel, je nekdo potkal na vrata pisarne. Bil je polkovnik dr. Matej Justin, upravnik

tržaške novice

Koncert božičnih pesmi v Trstu

Zveza cerkvenih pevskih zborov v Trstu nam je ponovno pripravila lep duhovni in umetniški užitek s koncertom božičnih pesmi. Posebnost letošnjega programa je bila raznolikost božičnih pesmi.

Pri koncertu je sodelovalo približno 70 pevcev. Glasovi so bili zelo izenačeni, ne-koliko šibki morda alti. Zbor je zapel skupno 12 pesmi. V prvem delu so bile na sporedu naslednje: Resonet in laudi-bus (J. Gallus), Božična noč (M. Renner), Sveti trije kralji (A. Jobst), kantata Pri jaslicah (F. Kimovec), Božična noč (S. Vidmar), Božična (M. Tomc). V premoru nam je prebrala Matejka Maver božično misel, ki jo je pripravila Bruna Pertot. Po premoru so pevci zapeli še tele pesmi: Kaj se vam zdi (pr. P. Merku), Eno novo pošto (pr. U. Vrabec), Novo leto (Rihar-Harej), Rajске strune (Stolcer-Zicherl), Zveličar nam je rojen zdaj (Rihar-Premrl) in Slava Bogu na višavah (pr. A. Mav).

Doživeto so bile zapete solistične vloge v pesmih Božična noč - Renner (Ljubomir Stoka), Božična noč - Vidmar (Mirjam Parovel), Zveličar nam je rojen zdaj (Al-bert Miklavc in Bruno Kralj).

Letos je bil koncert v cerkvi pri Sv. Jakobu, ker ni bila prosta cerkev Novega sv. Antona. Udeležba je bila zadovoljiva — približno 600-700 ljudi.

Na začetku ali na koncu koncerta smo pogrešali pesem Sveta noč (Gruber) in manjkal nam je tudi blagoslov. Odpadel je zaradi pomanjkanja časa, ker se je ob petih začela župnijska maša.

Petje je spremljal na harmonij Tullio Zaghet. Pesmi sta napovedovala Matejka Maver in Marijan Kravos.

Priprava božičnega koncerta je združe-na vsako leto z velikimi žrtvami, ker so pevci zadržani s pripravi in petje v svojih župnijah. Letos je izbral program pesmi, vabil petje in dirjal pri nastopu dr. Zorko Harej, predsednik Zveze cerkvenih zborov. Hvaležni smo njemu in pevcem, da so nam pripravili zelo uspel koncert božičnih pesmi.

Z. S.

Upokojenci in znižana cena za mestni promet

Do nedavnega je na Tržaškem delovala družba Acegat, ki se je pa 1. junija 1977 razdvojila. Tako je na eni strani ostala ACEGA, ki skrbi v glavnem za usluge vode in plina, na drugi strani pa se je iz končnice T razvila ustanova ACT, ki v glavnem skrbi za prevoze v vsej tržaški pokrajini.

Ko je vse dalo slutiti, da bo to pod-jetje končno le rešilo toliko nakopičenih problemov, pa je bilo hitro čutili, da se s to reformo ni izboljšala prevoznika služba. Časi med enim in drugim preho-dom avtobusov so se občutno povečali; povsod so avtobusi prenatrpani in čutili je povsod veliko nezadovoljstvo.

Res da so uvedli mesečni abonma po znižani ceni za delavce in študente. Za upokojence, ki uživajo socialno pokojnino ali pokojnino INPS in nimajo drugih do-hodkov, pa je kljub julijskim obljubam po znižani ceni ostala le obljuba po 1. ja-nuarju letos. Tržaška občina je namreč od tega dne pooblastila občinske delegate, da izdajo izkaznice za mestni promet po znižani ceni izključno na vseh občinskih izpostavah, katerim pripadajo.

vojaške bolnišnice na Zaloški cesti. Rekel mi je: »Svetemu Janezu Bosku sem se priporočil v neki zelo važni zadevi in bil uslišan. Prinašam tehe dva tisoč dinarjev za vašo ustanovo.«

»Sedite, prosim,« sem odgovoril, »in po-čakajte trenutke.« Škočil sem na cesto za fantom, ga poklical nazaj in pismo poka-zal polkovniku rekoč: »Poglejte, kakšno orodje božje Previdnosti ste. Tam pri vho-du ste srečali fanta, ki je nesel tole pi-smo.« Prebral ga je in prosil, če ga lahko obdrži. Seveda sem z veseljem privolil.

Kadar je bil sv. Janez Bosko v finančnih težavah, je šel v cerkev pred Najsvetejše molit ali pa je poslal tja svoje sobrate in gojence. V svojo sramoto moram pri-znati, da jaz takrat nisem opravil nobene posebne molitve, pa mi je Bog pomagal, ker sem delal zanj in skrbel za ubogo mladino.

2. Krst judovske družine.

Naše kino Kodeljevo ni prinašalo kaj prida dohodkov, ker nismo mogli kupova-ti dragih filmov, da bi z njimi pritegnili več obiskovalcev. Večinoma smo vrteli a-meriške western filme.

Izkaznice se lahko dvignejo vsak me-sec in sicer za eno progo po 1.000 lir ter za vse proge 2.000 lir. Vsak upokojenec, ki je v mejah socialne pokojnine ali po-kojnine INPS in nima drugih dohodkov ali pa dohodkov, ki ne presegajo letne vsote 1.420.000, naj se zgasi pri svoji ob-činski izpostavi ter naj prinese s seboj pokojninsko knjižico ter veljavno osebno izkaznico.

Društvo slovenskih izobražencev v Trstu

vabi na predavanje

DR. GUIDO BOTTERI:

»TRŽASKA LETA ŠKOFA FOGARJA«

ki bo v **ponedeljek 16. januarja 1978 ob 20.15** v društvenih prostorih v ulici Do-nizetti 3/1.

Sv. Križ — obletnica župnije

Na praznik sv. Stefana so v Sv. Križu pri Trstu praznovali 130-letnico ustanovi-tve župnije. Za to priložnost so pripravili v župni cerkvi zelo dobro uspel koncert božičnih pesmi, ki so jih izvedli: domači ženski zbor, ki vsako nedeljo vodi ljudsko petje pri prvi maši (tri božične pesmi); domači mešani cerkveni zbor, ki je zapel štiri božične pesmi; otroški zbor je na-stopil s šestimi božičnimi pesmimi; do-berdobski mešani cerkveni zbor je zapel štiri božične pesmi. Ženski zbor in otroški zbor je vodila sestra Celina Kontelj (pri orgljah sestra Angelina Šterbenec), križki zbor je vodil Albin Verginella (Anton Kostnapfel), doberdobskega pa Karel Lavrenčič (Hilarij Lavrenčič).

V vmesnih pavzah smo slišali tri bo-žične deklamacije in dalje poročilo do-mačega župnika Jožeta Kunčiča, ki je po-dal nekaj važnih podatkov iz zgodovine križke župnije.

Dolgo let sta bila župnika msgr. Andrej Furlan in dr. Jože Gracar, ki sta verske-mu dogajanju v vasi dala vsak svoj pečat. O msgr. Furlanu so poslušalci zvedeli, da so mu leta 1922 fašisti dali piti četrt litra ricinovega olja. Dr. Gracar je bil v Sv. Križu v času zadnje vojne in je z vaščani doživel vse in žalostne dni. Ko so Nemci grozili, da bodo vas zažgali, jih je on prepričal, naj tega ne izvršijo. On je tudi v vasi začel prvi s slovensko šolo.

Vsi, ki smo bili tisto popoldne v križki cerkvi, smo doživeli prijetno urico božične-ga veselja. Koncert se je zaključil z evha-rističnim blagoslovom. Združeni pevci so nam tako zapeli še »Hitite kristjani« in »Sveta noč«.

I. Š.

Na svojem 21. vrhovnem obnem zbu-ru so si salezijanci izvolili svojega novega predstojnika. Je to 57-letni Egidio Vigano, doma iz Sondria v severni Italiji. Vigano je tako sedmi don Boscov naslednik. Ve-čino svojega življenja je preživel v Čilu. Tam je končal teološke študije, bil po-svečen v duhovnika in doktoriral leta 1947 na katoliški univerzi Santiago de Chile. Kot bogoslovni izvedenec čilskih škofov se je udeležil zadnjega vatikanskega cerkvenega zbora in prvih dveh škofovskih sinod v Rimu. Leta 1971 je bil izvoljen v vrhovni svet salezijanske družbe in je v tem svojstvu že obiskal Slovenijo.

Nemška agencija je imela nekaj dobrih filmov, ki pa so bili zelo dragi, da jih nismo mogli naročiti. Nekdo mi je rekel, da je ravnatelj zagrebške UFA podružnice zelo dober človek. Opogumil sem se in šel k njemu. Razložil sem mu naš položaj in ga prosil, če bi nam hotel posojati fil-me po ceni, ki bi jo zmogli. V moje veliko presenečenje mi je odgovoril: »Če je vse to res, kar ste mi opisali, vam dam svoje filme zastojni. Ali mi dovolite, da pridem osebno k vam in si ustanovo ogledam?« Z veseljem sem ga povabil in prišel je. Bil je navdušen nad našim delom in tako smo dobili vse njegove filme ne da bi za-nje kaj plačali. S tem se je kvaliteta naš-ih filmov dvignila in z njo tudi obisk.

Čez kakega pol leta je nenapovedan zopet prišel in se na dvorišču kar pomešal med igrajočo se mladino, nato pa še obis-kal z njo kapelico, kjer je prisostvoval večerni molitvi.

Ko sem pozneje nekoč bil zopet v Za-grebu, so mi uradniki v njegovi pisarni rekli, da je ravnatelj naročil, naj se osebo-ni zgledam pri njem. Malo sem se ustrašil, da utegne svojo odločitev prekriti, pa je bil moj strah neutemeljen.

Z GORIŠKEGA

Tradicionalna božičnica v goriški stolnici

Božični čas, poln skrivnosti in topline, ki nas povezuje v eno samo družino, nas je zapustil z zadnjim praznikom Svetih treh kraljev. Še enkrat smo se goriški Slovenci želeli pokloniti božjemu Detetu s koncertom božičnih pesmi.

V nedeljo 8. januarja popoldne se je goriška stolnica napolnila do zadnjega kotička. Tradicionalna božičnica, ki jo prireja Združenje cerkvenih zborov iz Go-ric, je pritegnila veliko število ljudi iz mesta in okolice. Na sporedu je bil na-stop združenih otroških, moških in me-šanih zborov. Nastopajoči pevci so pred-stavljali skoraj vse okoliške vasi. Pridru-žili so se jim še pevci mestnih zborov in pa pevci cerkvenih zborov iz Gorice. Na orgle je spremljala prof. L. Bratuž.

Dirigent Ivo Bolčina je vodil združeni mladinski zbor, ki se je predstavil s tremi pesmimi: V Betlehem Maksu Pirnika, Ač-kovo Tam na slanci in Ljudsko Tam stoji pa hlevček. Sledil je nastop združenega moškega zbora, ki je pod vodstvom Zdrav-ka Klanjščaka ubrano zapel štiri pesmi, med katerimi tudi Vodopivčev Le spa-vaj, sladko Detece. Združeni mešani zbor pa je zapel pet pesmi: štajersko v Kra-marjevi harmonizaciji Zvonovi zvonijo, Hribarjevo Pri jaslicah, neznanega skla-datelja Pastirji k Jezusu, Belarjevo Že počiva vsa narava in Andreja Vavkna O slava, o slava, Bogu na višavah. Zbor je vodil prof. Stanko Jeričič.

Katehist Danijel Pintar je povedal ne-kaj misli o božični skrivnosti in poudaril pomen petja v liturgiji. To je bila tudi novost letošnje božičnice. Slovesnost se je zaključila s petimi litanijami, zahvalno pesmijo in blagoslovom.

Gotovo je vsakdo imzel prisotnih odesel s seboj delček božičnega miru in veselja, s tihim upanjem, da bi se razlila po vsem svetu, ki ju tako zelo potrebuje.

vč

Srečanje med SSK in Furlanskim gibanjem

V torek 10. januarja sta se v Gorici sestali delegaciji deželne Slovenske skup-nosti in Furlanskega gibanja. Za SSK so bili prisotni Stoka, Bratuž, Terpin, Grad-nik in Paulin, za FG pa tajnik De Ago-stini, Gomboso in Gervasi. Na sestanku so obravnavali predvsem probleme skup-nega interesa. Med te spadajo manjšin-sko srečanje v Casarsi, stiki z ostalimi manjšinami v Italiji, bodoče deželne vo-litve in obnovev potresnega področja. Predstavniki obeh strank so si pri tem koristno izmenjali izkušnje in sklenili, da bodo take posvete še nadaljevali. Govorili so tudi o skupnih pobudah, ki naj jih v deželnem svetu podvzamejo predstavniki obeh strank v interesu tako slovenskega kot furlanskega prebivalstva dežele.

Božičnica v Štandrežu

Božične prireditve so v glavnem name-njene otrokom in mladini, toda ravno tako prijetno se počutijo tudi odrasli, predvsem starši, ki tudi v tej obliki do-življajo božično razpoloženje. Zato so po-dobne prireditve vedno zaželenje in to potrjuje tudi velik obisk.

V Štandrežu so bile božične prireditve v vrtcu, osnovni šoli in v soboto 7. ja-nuarja tudi v prosvetnem domu A. Gre-gorič. Nastopili so vsi osnovnošolski o-troci, ki so s pesmijo, recitacijami in prizorčki ustvarili res prijetno božično razpoloženje.

Takole je začel: »Ne vem, če veste: Jaz sem Jud, pa sem navdušen nad vašim socialnim delom in nad socialno akcijo katoliške Cerkve sploh. Vedno bolj se bavim z mislijo, da le utegne biti vaša vera prava, zato bi jo rad bolj spoznal in se morda dal krstiti. Hvaležen bi vam bil, če bi mi mogli preskrbeti nekaj knjig, da se jaz in moja družina o katoliški veri poučimo.«

Poslal sem mu več knjig msgr. Totha v nemščini. Preštudirali so jih in na škofiji v Zagrebu formalno zaprosili za sprejem v katoliško Cerkev. Za sv. krst so pa že-leli mene in so vsi štirje, oče in mati, 20 letni sin in 18 letna hči, — pisali so se König — prišli na Radovnik, kamor sem bil med tem prestavljen; v cerkvi Marije Pomočnice smo jih z vso sloves-nostjo krstili, slovesnost pa nadaljevali še v obednici. Okusno kosilo za vse rakov-niške gojence je plačala Königova družina.

Tako je dobri Bog poskrbel našemu zavodu novega dobrotnika, njega in njego-ve pa privedel v sveto Cerkev. Bog skrbi za nas, čeprav ga vedno in v vsakem tež-kem primeru ne prosimo.

(Se nadaljuje)

Bog skrbi za nas

DOŽIVEL IN NAPISAL
† DR. FRANC BLATNIK

(1)

O molitvi imamo vsak svoje pojme in tudi vsak svojo lastno skušnjo. Mnogi si jo domišljajo samo kot prosjačenje, kot neke vrste »daj-dam« v avtomatu. Potre-buješ to, pritisneš na tale gumb, se pravi: zmolji tole molitev; potrebuješ kaj dru-gega, moliš drugo. Toda Bog ni nikak striček v nebeški Ameriki, ki naj bi nam izpolnil vsako željo, marveč je predvsem Oče, ki se veseli nad ljubeznijo in hva-ležnostjo svojih otrok in mu ne ugaja, če je človek brezbržen do njega.

Priznam, da sem tudi jaz v mladih letih bil prepričan, da moram za vsako milost Boga posebej prositi, toda prejelam sem od njega dobrote, za katere mi še na mi-sel ni prišlo, da bi zanje prosil. Tako sem polagoma prišel do spoznanja, da moramo Boga častiti, ga moliti in mu slu-žiti s tem, da delamo dobro, pa nam po-maga tudi, kadar ne prosimo posebej, ker se potrebe ali nevarnosti ne zavedamo ali se ne spomnimo, da bi ga prosili.

Živahna seja občinskega sveta

V ponedeljek 9. januarja se je prvič v novem letu sestal občinski svet v Gorici. Na dnevnem redu je bila cela vrsta upravnih pa tudi političnih vprašanj, ki so odraz današnjega težkega trenutka v državi.

Tako je občinski svet med drugim odobril nekaj sklepov občinskega odbora, ki zadevajo šolsko področje. Tu naj omenimo npr. dela pri otroškem vrteu v Štandrežu in osnovni šoli v Podgori. Prav tako je svet odobril nov cenik v zvezi z deli za slovensko osnovno šolo v ulici Campi. Odbornik za javna dela Zucalli je pri tem pripomnil, da bodo dela kmalu pri kraju, medtem ko se za otroški vrtec ni še moglo urediti vseh potrebnih administrativno-finančnih poti za skorajšnji začetek gradnje. Naj še omenimo, da so bili na dnevnem redu razni drugi sklepi občinskega odbora, ki jih je moral svet odobriti. Med te spada tudi ureditev prostora pri Katoliškem domu v Gorici z dodelitvijo zemljišča v korist KTD (lastnika Katoliškega doma). Na gradbenem področju je tekla tudi razprava o novih finančnih sredstvih za razna javna dela, med katerimi za obmejno carinsko postajo na štandreškem področju, za katero je svet odobril izvršilne načrte. Pri teh je Slovenska skupnost glasovala proti, saj to izhaja iz doslednega stališča slovenske stranke v zadevi načrtovanih velikih javnih del (avtoport, carinska postaja, industrijsko področje itd.), katerih lokacija je v glavnem prizadela slovensko zemljo.

V začetku seje je svetovalec SSk Paulin zahteval od župana pojasnila glede dvojezičnih napisov in se tudi zaustavil pri znani slovenski tabli z božičnimi voščili na Travniku. Znano je, da uprava letos ni postavila nikakih voščilnih tabel v okoliških predelih občine, ker se je verjetno hotela izogniti dvojezičnim voščilom. V mestu pa je postavila le italijanska voščila. Stvar se je potem spremenila v toliko, v kolikor je skupina slovenskih mladincev sama postavila slovensko voščilno tablo na Travniku. Paulin je zahteval od občinske uprave, naj v bodoče to naredi občina.

Glavna točka ponedeljkove seje je bila dolga razprava o političnem nasilju, ki zadnje čase vedno bolj ogroža državni red. Razne skupine so predstavile svoje resolucije, ob katerih se je zatem vnela živahna razprava. Debatu je uvedel župan De Simone, ki je opozoril na skoraj nemogoče stanje, ko iz dneva v dan politično nasilje brez ozira na barvo ograja življenje in varnost posameznika in družbe. Pri tem je podčrtal, da gre predvsem za nasilje, ki ima svoj izvor v fašistični ideologiji in praksi, pa da se danes tudi fašizem kaže lahko v različnih barvah in odtenkih. Sledila je dolga debata, ki je pokazala na temeljne razdore v današnjem političnem in družbenem življenju v državi, čeprav so z vseh strani odločno podčrtali obsodbo nasilja kot sredstva za politično borbo. Razni govorniki so tudi poudarili zločinsko vlogo fašizma v naših krajih, ki je posebej Slovincem pokazal svoj pravi obraz. Tako svetovalec Bratuž (SSk) ter Waltritsch (PSI). Prvi se je posebej zaustavil ob samem pojavu nasilja, ki danes vedno bolj razkrajja družbo in pri tem opozoril na postopno propadanje osnovnih duhovnih vrednot človeške družbe. Zahteval je tudi odločno, čeprav demokratsko zadržanje državnih oblasti posebej v preventivnem smislu. Socialistični svetovalec pa se je zlasti ustavil ob zadnjem razpletu dogodkov na krajevni ravni in ob znani manifestaciji, ki je bila prejšnji mesec o tej temi v goriskem Avditoriju. Ob tej priliki je namreč bila objavljena tudi misovska svetovalka iz Gradišča, kar je vzbudilo upravičene proteste.

Po dolgotrajni in občasno sila živahni debati (prisotno je bilo zelo številno občinstvo, ki je pa v glavnem sekundiralo komunistični skupini) je občinski svet odobril skupen dnevni red, ki obsoja politično nasilje in se zavzema za ustanovitev posebnega protifašističnega odbora, ki naj ohranja žive demokratske vrednote prebivalstva. Proti so glasovali le predstavniki MSI in PLI.

Razprava v goriskem občinskem svetu je spet pokazala, da je širši problem političnega sožitja in družbe danes živ tudi na krajevni ravni. Potrebno je, da se demokratske sile res zavzamejo za pravo sožitje tako v mestu kot v celotni pokrajini in da se skupna akcijska zavzetnost,

ki jo karakterizira protifašistična miselnost, ne sprevrže v tako ali drugačno orodje določene skupine ali ideologije.

Jubilejna številka

»Števerjanskega vestnika«

»Števerjanski vestnik«, ki ga izdaja PD »F.B. Sedej«, vstopa v svojo deseto leto. Jubilej, ki ga je vredno poudariti. Zato je izšla jubilejna številka (januar 1978) na boljšem papirju in tiskana. Uvodnik »Vestnika«, ki ga je napisal Marjan Terpin, izraža radost nad tem jubilejem in se spomni vseh, ki imajo zasluge za desetletno izhajanje »Vestnika«. Tudi predsednika ZSKP - Gorica dr. Humar in PD »F.B. Sedej« Simon Komjanc sta napisala priložnostne besede, enako števerjanski župan Stanislav Klanjšček. Poseben članek pove, o čem se je v Vestniku pisalo zadnjih deset let. Objavljen je temeljiti govor o »svetem vladiku«, ki ga je imel od odkritju doprsnega kipa nadškofa Fr. B. Sedeja 13. novembra 1977 v Župnijskem domu v Števerjanu Stanko Medvešek. Govora je tudi o mešanem cerkvenem pevskem zboru iz Števerjana in o ansamblu »Veseli števerjanski fantje«. Poseben zapis govori o slikarju Vladimirju Klanjščku iz Števerjana. Končno najdemo v jubilejni številki še podatke o rojstvih, smrtih in porokah v Števerjanu v letu 1977.

Pastirček št. 4

Z uvodno mislijo »Letos hočemo biti boljši kot smo bili lani!« se začne januarška številka tega prikupnega mladinskega lista. Pesem Ljubke Sorli »Novo leto« in zapis Marize Perat »Koledniki« nas postavijo v božično in novoletno vzdušje. Z. S. je prispevala več pesmi o zimi. O beli smrti, t.j. zmrazjenju nekaterih živali poroča Sara. V zaglavju »Kar lepo po vrsti« najdemo dva zanimiva spisa: o Beli Krajini in »Od prej in zdaj«, kjer je govora o nekaterih nenavadnih ljudstvih.

V »Goriških sprehodih« seznanimo M. Perat mlade bralce z največjim goriskim slikarjem Josipom Tomincem. V literarnem koledarju je predstavljen Oto Zupančič, pesnik sonca in veselja. V zvezi s pesnikom je objavljena njegova pesem »Tička skaklja«. Sara je še napisala seštevke o »župančičevi rojstni hiši«. Ivo Bolčina je uglasbil pesem Iga Grudna »Spela uk«. Nanizanka »Beli žarek« pripoveduje to pot o reševanju Samojeda. Številko zaključijo »Janina pošta«, ki jo je kar za štiri strani ter ugankarska stran »Za bistré glave in kratek čas«.

— jk

Socialni kotichek

Povišanje pokojnin v letu 1978

Kot znano je zvišanje pokojnin dvojevrst. Prvo se nanaša na odstotke (ki jih dobimo iz razlike med prviški plač industrijskih delavcev in življenjskimi stroški), drugo pa na točko draginske doklade (to je L. 1512 na točko od januarja 1978 dalje).

Naj omenimo, da A) minimalne pokojnine se povečajo na osnovi odstotkov plač v industriji (28,9%); B) pokojnine, ki so višje od minimalnih, so deležne povečanja v točkah draginske doklade po L. 1512 na točko ter v razliki med prviškom plač in višini življenjskih stroškov (9,7%); C) pokojnine državnih uradnikov in nameščencev krajevnih ustanov se zvišajo enako za 9,7% poleg tega pa bodo upokojencem teh kategorij dodali še posebno dopolnilno pokojnino; D) pri vseh drugih pokojninah, socialnih podpornih, se zvišanje ravna po življenjskih stroških, enako tudi pri pokojninah samostojnih delavcev (neposredni obdelovalci, splovinarji, koloni, obrtniki in trgovci).

Pokojnine INPS	Povišek 1978	Novi znesek
minimalne	28,9%	102.650
nižje od minimalnih	19,2%	—
višje od minimalnih	9,7%+36.288	—
Pokojnine samostojnih delavcev	19,2%	91.100
socialne pokojnine	19,2%	63.550

Za vsa podrobna obvestila se lahko obrnete na patronat E.P.A.C.A. Trst, ul. Roma, 20, tel. 61494.

Šport

PRVENSTVO

1. MOSKE ODBOJKARSKO DIVIZIJE
Contin Pav Natisonia - Olympia 1:3
(13, —8, 8, 3)

Olympia: Pavletič, Malič, Lavrenčič, Tommasi, Cotič M. in S., Cernic, Spazzapan. Pav Nat.: Piazzotta, Belatrame, Zanutti, Zucco, Novello, Nardin, Venuti, Coletti, Mele.

Sodnika: Giota in Urbano.

Dober začetek in upamo tudi dober zaključek letošnjega prvenstva za Olympia, ki v precej ostri konkurenci poskuša prodreti v tretjo italijansko odbojkarsko ligo. Pahljača nastopajočih ekip je letos nenavadno široka in kvalitetna. Kar enajst moštev se bori za prvo mesto in kakovostni preskok za katerokoli od šesterk ne bo lahka zadeva.

Poleg Olympie je od zamejskih ekip tudi zgonski Kras, ki se po lanskem izpadu iz C lige poskuša seveda vrniti med boljše. V ta namen je okrepil svoje vrste, vendar pa je v soboto moral počivati zaradi lihega števila nastopajočih ekip.

V Olympijino šesterko se je letos vključil tolkač Spazzapan in se tako vrnil med svoje po nekajletni odsotnosti. Tudi v soboto je krepko pripomogel k uspehu, predvsem z blokom. Zmaga nad Natisonio je pomembna predvsem zato, ker je Pav Natisonia eden od favoritov za končno prvo mesto, saj je bil še lani med tretje-ligaši, pomembna pa tudi zato, ker je prillila nič koliko zaupanja v lastne moči goriskim odbojkarjem, zaupanje, ki je nekoliko upadlo v prazničnih dneh zaradi nerednih treningov.

Od tod predvidevne taktika igre, ki jo je ubrala Olympia tja do četrtega seta. Z dobro voljo in enostavnimi shemami je modri ekipi uspelo izboriti uvodni set pred domačini, ki so bili stalno za petami. Precej enakovrednemu začetku je sledil protinapad domačinov, ki so izkoristili negotovost Olympijcev in izsilili nedosegljivost. Čisto drug videz pa sta imela zadnja niza, ko smo bili priča odločnemu olympijinemu pritisku, da si čimprej zagotovijo rezultat. Finale je bil skoro monolog slovenskih odbojkarjev, ki so si tedaj privoščili tudi nekaj slikovitih potez.

Drugo kolo od dvajsetih, ki jih predvideva koledar prvenstva, bo Olympia odigrala doma v telovadnici na Kornu ob 18. uri v soboto 14. januarja. V goste pride videmska šesterka Pav Despar, moštvo zaenkrat neznanih sposobnosti.

MLADINSKO ODBOJKARSKO PRVENSTVO ZA FANTE

Olympia - Pieris 3:0 (13, 3, 14)

Olympia: Bagon, Sirk, Klanjšček, Markočič, Lavrenčič, Malič, Cotič S. in M. Sodnik: Ragni.

Za izreden uspeh so poskrbeli tudi mladinci Olympie, saj so s polnimi štirinajstimi točkami zasedli absolutno prvo mesto na svojem pokrajinskem prvenstvu. Zadnjo tekmo so odigrali prejšnjo sredo in tudi tokrat zapustili izreden vtis. Doma so brez pretiranih skrbi pospravili s Pierisom, katerega so v prvem srečanju z obilo truda ukrotili šele po petih setih napete igre.

Tokrat pa so se lahko sprostiti, kajti že kolo pred koncem so si zagotovili končni uspeh in dostop na deželno fazo mladinskega odbojkarskega prvenstva. Zato so si lahko dali duška.

S svojo serijo uspehov so priskrbeli društvu enega najboljših rezultatov zadnjih let, ki je toliko bolj vreden, če upoštevamo dejstvo, da so kot edina slovenska ekipa na Goriskem in kot poročajo tudi iz Trsta branili tako dobro slovenske barve v svoji kategoriji.

Naj bo to priliv optimizma ob splošnem tarnanju, da doživlja odbojka v zamejstvu splošno krizo. V Gorici pač tega javna ne zaznamo, saj velja Olympia za vodilno odbojkarsko društvo nasploh. Tudi med italijanskimi društvi ji ne moremo najti še daleč enakovrednega konkurenta.

P. V.

★

V naselju Travno v južnem delu Zagreba so ustanovili novo župnijo, ki so jo posvetili evangelistu Luki. Tako ima sedaj hrvatska prestolnica 36 župnij.

Za kapelo p. Leopolda pri Domju: Vera Turk, Trst 100.000; N. N., Trst 100.000; Frančiška Sancin, Domjo 20.000; Kristina Sturman, Gorica 20.000; Pepca Rahman, Boljunec 10.000; Ana Metlika, Boljunec 5.000; Sgubin Marija, Trst 10.000; M. Malič, Trst 10.000; N. N., Trst 5.000; Bernarda Kuret, Ricmanje 5.000; E. F., Trst 10.000; Marko Hratič 2.000; P. F. 5.000 lir.

Za Marijin dom v Rojanu: Violetta Reni 20.000; Terbižan Ana vd. Siviz 20.000 lir ob 10. obletnici smrti mame Ane in ob 38. obletnici smrti brata Marjana.

OBVESTILA

V nedeljo 22. januarja obiščejo Tržaško številni mladi pevci z Rakovnika v Ljubljani. Priredili bodo božični koncert pri Sv. Ivanu v Trstu in v Bazovici.

Peti abonmajski koncert Glasbene matice - Trst, koncertna sezona 1977-78 bo v soboto 14. januarja ob 20.30 v Kulturnem domu v Trstu. Nastopil bo orkester »I Filarmionici« iz Bologne. Dirigent: Angelo Ephrikian. Rezervacija in prodaja vstopnic je v pisarni Glasbene Matice (ul. R. Manna 29, tel. 418605) in eno uro pred pričetkom koncerta pri blagajni Kulturnega doma.

Koprski škof dr. Janez Jenko bo v nedeljo 22. januarja somaševal v Marijinem svetišču v Logu pri Vipavi.

V prvenstvu 1. moške divizije igra Olympia 14. 1. proti videmski ekipi Pav Despar v goriski telovadnici na Kornu ob 18. uri.

Izšla je prva knjižica Prebujena živa vera, spisal dr. An. Nadrah. Cena 200 lir. Naslov uprave: KNJIZICE, Ljubljana - RAKOVNIK.

Škof Rožman, 3. del. Nekaj izvodov je na voljo na upravi našega lista. Knjiga je okusno vezana, nad 1000 strani. Cena izvodu 28.000 lir.

DAROVI

Za sklad Katol. glasa: H. J., Sesljan 12.000; E. U., Mavhinje 2.000 lir.

V spomin svojih znancev, zaslužnih Slovencev in narodnjakov dr. R. Klinca in dr. Fr. Blatnika daruje Peter Urbanc iz Kanade za sklad Katol. glasa 50 dolarjev.

Ivanka in Marija P. darujeta namesto cvetja ob smrti dr. Stojana Šepetavec, Emilia Battistuta, Dantaja Del Po za cerkev sv. Ivana v Gorici 5000, v spomin na pok. Marijo Petrovič pa za »Pastirčka« prav tako 5.000 lir.

Ob tretji obletnici sestrine smrti daruje Cilka K. za katoliški tisk 10.000 lir.

Za Alojzijevešče: Mirka Kete v spomin msgr. dr. Klinca 20.000 lir.

Za Zavod sv. Družine: družina Bratina 10.000; družina Koshuta 20.000; P. I., Trst namesto cvetja na grob msgr. dr. Klinca 10.000 lir.

Za obnovitev cerkve na Opčinah: Pepka in Mario Dolenc v spomin nečakov Jadrana in Milkota 10.000; Vremec Angela 5.000; Ferfila Pepi za ogrevanje cerkve 3.000; Gorkič Tončka 20.000; Franco Robi ob krstu sinčka Petra 20.000; Franco Leopold ob krstu malega Petra 10.000; dr. Vuga Domenico 6.000; Malalan Zora 6.000; N. N. 5.000; Sosič Albina 10.000; Škerlavaj Netka 6.000; Sosič Marija v spomin umrlih v družini 10.000; N. N. 10.000; Sosič Angela 5.000; Škerlavaj Rafael za ogrevanje cerkve 2.000; Sosič Marija 1.500; Bartoli Luciano 10.000; Guštin Edi ob krstu hčerke Valentine 10.000; Čok Igor ob krstu male Valentine 20.000; Guštin-Grizoni Eda ob krstu male Valentine 10.000; Hrovatin Stanko ob krstu sinčka Ivana Marije 10.000; Martini Guglielmo ob krstu Ivana Marije 5.000; Radetti-Busan ob krstu malega Ivana Marije 10.000; Ana Sosič 1.500; Onelja Bradetič 7.000; Betty in Davorin Sinigoi ob poroki 5.000 lir.

Za obnovitev cerkve na Ferlugah: N. N. 20.000 lir.

Za obnovitev cerkve na Banah: N. N. ob 85-letnici rojstva 10.000 lir.

Za lačne po svetu: R. P., Ločnik 5.000; N. N., Mavhinje 2.000 lir.

Vsem plemenitim darovalcem Bog povrni, rajnim pa daj večni pokoj!

†

V soboto 7. januarja je v bolnišnici pri Sv. Justu v Gorici za vedno zatislil svoje oči

FRANC BERNIK

uradnik v pokoju

Naj se odpočije v Gospodu!

Gorica - Idrija, 9. januarja 1978

V Oaklandu, Kalifornija (ZDA) je 5. januarja 1978 umrl

Stanko Kamenjšček

Zalostno vest sporoča njegova žena Dolores. Vsem, ki so ga poznali, ga priporočamo v molitev in blag spomin.

Oakland - Ročinj - Števerjan - Gorica, 6. januarja 1978

Radio Trst A

Casniarski programi ob nedeljah: Poročila ob 8., 12., 19; kratka poročila ob 11., 14; novice iz Furlanije-Juljske krajine ob 11., 14., 19.15. Ob 8.30 kmetijska oddaja, ob 9. sv. maša.

Casniarski programi od ponedeljka do sobote: Poročila ob 7., 10., 13., 15.30, 19. Kratka poročila ob 9., 11.30, 17., 18. Novice iz Furlanije-Juljske krajine ob 8., 14., 19.15.

Spored od 15. do 21. januarja 1978

Nedelja: 9.00 Sv. maša iz župne cerkve v Rojanu. 9.45 Nediški zvon, oddaja o Slovenski Benečiji. 10.15 Vedri zvoki. 10.30 Zupančičeva proslava na učiteljsku »Anton Martin Slomšek«. 11.05 »Vsi telefoni tega sveta«. Otroška radijska igra. 11.35 Nabožna glasba. 13.00 Ljudje pred mikrofonom. 13.20 Poslušajmo spet. 15.00 Nedeljsko popoldne.

Ponedeljek: 8.05 Prijateljsko iz studia 2. 9.05 Pevci in ansambli na koncertnem odru. 9.30 Kaku so jele naše nuonote. 10.05 Koncert sredi jutra. 10.30 Razgovori o ženski stvarnosti v literaturi. 11.35 Plošča dneva. 13.15 Slovenski zbori. 13.35 Od melodije do melodije. 14.10 Mladina v zrcalu časa. 14.20 Glasba ob tu in tam, vmes: Kulturna beležnica. 15.00 Glasbeni ping pong. 16.30 Glasba za najmlajše. 17.05 Koncert študentskega okteta Akademскеga pevskega zbora »Tone Tomšič« iz Ljubljane (I. del).

Torek: 8.05 Prijateljsko iz studia 2. 9.05 Glasbena kronika. 9.30 Naši nepoznani znanci. 10.05 Koncert sredi jutra. 10.35 Naravno izrazoslovje v delih Fulvia Tomizze. 13.15 Zborovska glasba. 13.35 Od melodije do melodije. 14.10 Mladina v zrcalu časa. 14.20 Motivi iz filmov in revij, vmes: Kulturna beležnica. 15.35 Top lestevica. 16.30 Čudoviti otroški svet. 17.05 Koncert študentskega okteta Akademскеga pevskega zbora »Tone Tomšič« iz Ljubljane (II. del). 18.10 Problemi slovenskega jezika.

Sreda: 8.05 Prijateljsko iz studia 2. 9.05 Skladatelj dirigira. 9.30 Prehrana in zdravje. 10.05 Koncert sredi jutra. 10.35 Ljudje in dogodki. 12.00 Ljudsko izročilo Slovencev v Italiji. 12.10 Pojmo po naše. 13.15 Slovanska ljudska glasba. 13.35 Od melodije do melodije. 14.10 Mladina v zrcalu časa. 14.20 Kličite Trst 31065. 16.30 Otroci pojo. 17.05 Koncert v g-molu za oboo in godala. 18.10 »Njen greh«.

Četrtek: 8.05 Prijateljsko iz studia 2. 9.05 Zlate plošče - nekdanj in danes. 9.30 Mali oglasi. 10.05 Koncert sredi jutra. 10.35 Družina v sodobni družbi. 13.15 Lansko mednarodno pevsko tekmovanje »Cesare Augusto Seghizzi« v Gorici. 13.35 Od melodije do melodije. 14.10 Mladina v zrcalu časa. 13.35 Kaj je novega v diskoteki? 16.30 Odprimo knjigo pravljic! 17.05 Klavirska glasba v čitalnicah.

Petek: 8.05 Prijateljsko iz studia 2. 9.05 Lahka glasba raznih narodov. 9.30 Block notes, zapiski Marka Kravosa. 10.05 Koncert sredi jutra. 10.35 Rojstna hiša naših vlemož. 12.00 Na sporedu je opera. 13.15 Pevska revija Cecilijanka 1977: zbor »Majnik« iz Zgonika in zbor »Štandrež«. 13.25 Od melodije do melodije. 14.10 XY odgovarja. 14.20 Veliki izvajalci, vmes: Kulturna beležnica. 15.35 Mladi in glasba. 16.30 Otroški vrtljak. 17.05 Victor De Sabata: Risveglio mattutino in Tra fronda e fronda iz Suite v štirih stavkih. 18.10 Kulturni dogodki v deželi in ob njenih mejah.

Sobota: 8.05 Prijateljsko iz studia 2. 9.05 Motivi na temo. 9.30 Pregovori tedna. 10.05 Koncert sredi jutra. 10.30 Kulturno pismo. 11.35 Plošča dneva. 13.15 Pa se sliši. 13.35 Izbor iz operet in glasbenih komedij. 14.10 Mladina v zrcalu. 14.20 Gremo v kino. 15.00 Tekmujte s Petrom! 16.30 Svet okoli nas. 17.05 Mi in glasba. 18.10 »Kakor listje«. Izvaja SSG iz Trsta. 18.45 Vera in naš čas.

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski 100 lir, osmrtnice 150 lir, k temu dodati 14 % davek IVA.

Odgovorni urednik: msgr. Franc Močnik
Tiska tiskarna Budin v Gorici

Izdaja Katoliško tiskovno društvo